

KJEMISK FORUM I NOTODDEN

Becromal Kjemiske Fagforening avd.10 - Hydroarbeidernes Forening avd.19
Tinfos Kjemiske Fagforening avd.58 - Plastarbeidernes Forening avd.120
Platonarbeidernes Forening avd.131 - Notodden Kjemiske Arbeiderforening avd.219

I forbindelse med forbundsleder Olav Støylens besøk var det tilrettelagt for 2 bedriftsbesøk. Støylen fikk se Norsk Extruding og ISOLA A/S, fabrikk Platon. Han fikk møte ledelsen og de tillitsvalgte og fikk en orientering om bedriftene og deres rammevilkår. Det blei også tid til et museumsbesøk på Extruding og ei runde i produksjonslokalene på begge bedriftene.

Startkonferansen for Kjemisk Forum, " Vår nye hverdag som tillitsvalgt "...

Følgende var tilstede:

Olav Støylen	Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund
Nina E. Hegna	Plastarbeidernes Forening avd.120
Roger Lien	Plastarbeidernes Forening avd.120
Oddvar Dalen	Plastarbeidernes Forening avd.120
Torstein Røysgaard	Becromal Kjemiske Fagforening avd.10
Jan Erik Nilssen	Becromal Kjemiske Fagforening avd.10
Morten Halvorsen	Notodden Kjemiske Arbeiderforening avd.219
Tor Karlsen	Notodden Kjemiske Arbeiderforening avd.219
Bjørnar Johansen	Hydroarbeidernes Forening avd.19
Kjell Magne Moen	Hydroarbeidernes Forening avd.19
Janne Hegna	Platonarbeidernes Forening avd.131
Egil Kristiansen	Platonarbeidernes Forening avd.131

Torsdag 19.september.

Bjørnar Johansen åpnet konferansen og ønsket spesielt velkommen til forbundsleder Olav Støylen. Deretter var det en kort gjennomgang av dagens program. Videre ga han ordet til forbundslederen som var invitert for å holde innlegg om tariffpolitiske, organisatoriske og industrielle utfordringer for NKIF.

Olav Støylen:

Organisatoriske utfordringer.

NKIF ser nå på muligheten for å utvikle flere modeller for samarbeid lokalt i likhet med Kjemisk Forum, Notodden.

Norge står ovenfor industrielle utfasinger, og forventa aktiv medlemsmasse i NKIF vil om en tid utgjøre ca. 15.000. Mao, utfordringer som:

- Ø Medlemsnedgang, nedadgående prognoser.
- Ø Færre yrkesaktive medlemmer.
- Ø Flere pensjonerte medlemmer.

NKIF må ta et standpunkt til om den vil være en organisasjon med faglig/politisk innflytelse, eller en *bread and butter* organisasjon

Endring av overenskomsten er slik at det er åpnet mulighet for å få inn nye grupper.

Omfangsparagrafen skal være lik i alle overenskomstene i NKIF.

Store utfordringer for å få til vertikal organisering, da man begir seg inn på nye områder som tradisjonelt har tilhørt andre organisasjoner.

Mulige tiltak for å opprettholde og videreutvikle forbundets posisjoner:

- Ø Verve- og aktivitetskampanjer
- Ø Samarbeid med andre forbund om organisatoriske spørsmål.

NKIF er aktive i LOs vervekampanje, særlig i kjemisk/teknisk overenskomstområde i enkelte distrikter.

Noen områder som peker seg ut er:

- Ø Møre og Romsdal
- Ø Bergen - Hordaland
- Ø Bibelbeltet i Agder-fylkene.

Kjemisk Forbund har gått i spissen for et mulig samarbeid med andre forbund. En aktuell modell til samarbeid kan være: NAF, NKIF, NNN og NTAF, dette som et alternativ til en forbundssammenslutning.

Ved et slikt samarbeid vil forbundene fortsette som selvstendige organer, men med en felles lokalisering, felles sekretariat og felles administrative tjenester. Det er også tenkt et felles utredningssekretariat i næring og økonomi, fagblad, kursavdeling og internasjonalavdeling.

Informasjon blir et satsingsområdet. Dette er under behandling i de andre forbundene. Et av forbundene har allerede sagt ja til denne modellen.

Dette vil gi klare stordriftsfordeler, og innsparing for NKIF ved en slik modell er i størrelsesorden ca. 1,5 mill i året.

Tariffpolitiske spørsmål:

- Ø Alle innenfor NKIF fikk etter vedtak i landsmøte i 2000, lik utløpsdato for overenskomstene under tariffoppgjøret 2002.
- Ø Større vekst i offentlige oppgjør de siste årene i forhold til i mange av de private virksomhetene.

Viktig med fortsatt satsing på velferdsordninger:

- Ø Helse
  - Ø Omsorg
  - Ø Utdanning/Skole
  - Ø Barn
-

Egil Kristiansen:

ISOLA A/S – fra hierarki til teamorganisasjon: Team Isola

Isola AS har siden sommeren 2000 gjennomført en organisasjonsprosess som har omfattet de tre fabrikkene i Telemark: Platon (Notodden), Eidanger og Brevik. Prosessen blei igangsatt bl.a. pga høyt sjukefravær og fordi ansatte som tok fagbrev ikke fikk benytte den økte kompetansen.

Det startet med en undersøkelse av det psykososiale arbeidsmiljøet, fortsatte med prosjektgrupper som diskuterte organisasjonsmodeller og endte opp med teamorganisasjon fra 1. januar 2002. Konsulenter fra Cap Gemini Ernst & Young har deltatt hele veien. Styrima har likevel vært beholdt i bedriften, ved ei partssammensatt styringsgruppe.

Team handler om at folk med ulik kompetanse jobber sammen i grupper mot felles mål. Det legges vekt på at beslutninger skal tas av den som kjenner hvor skoen trykker. Det er innført en enklere organisasjon med færre ledd og mer kommunikasjon på tvers. Ved utvelgelse av ledere, vektlegges lederegenskaper som evnen til å behandle mennesker. Flere av de gamle lederne har fått nye oppgaver.

I prosessen har det vært viktig å involvere flest mulig av de ansatte og deres fagforeninger. Å bruke god tid har vært avgjørende for å oppnå en felles virkelighetsforståelse. At prosessen har vært forankret i ledelsen såvel som hos tillitsvalgte er viktige suksesskriterier.

Prosesen pågår fortsatt og nye avdelinger står for tur til å bli teamorganisert. Sjøl om mye positivt har skjedd er det fortsatt en vei å gå i forhold til delegering og involvering av ansatte i beslutningene.

Fredag 20.09.02

Olav Støylen:

Næringspolitiske utfordringer

Forbundsstyret styrer forbundets overordna næringspolitikk. Arbeidet er organisert for å få gjennomslag for våre standpunkter.

- Ø Arbeid gjennom LO
- Ø 3 -parts samarbeid
- Ø 2 -parts samarbeid

Arbeidsdeling mellom:

Forbundet, samarbeidskomiteer, forening/klubber.

Forbundets bransjetillitsvalgt er ansvarlig for næringspolitiske spørsmål innenfor sin bransje. Næringspolitisk ansvar i forbundet, kontakt med myndighetene, samarbeidskomiteer, fagforeninger og klubber.

Framtidige næringspolitiske utfordringer:

- Ø Strammere nasjonalbudsjett, industriretta.
- Ø Statlig eierskap
- Ø Klimaproblematikken - Frivillige avtaler for CO2 inkludert kvoter.
- Ø Gass til energi og industriformål.
- Ø Enøk - potensialer/energigjenvinning til fjernvarme.
- Ø Utfordringer innen PAH (Polyaromatiske Hydrokarboner) og Søderbergsteknologien for aluminiumsindustrien inne 01.01.2007

Bjørnar Johansen:

Hvilke muligheter har vi til å påvirke vår egen arbeidsplass?

Bjørnar Johansen innledet til debatt om viktigheten ved å ha en sterk fagforening. Det blei en del utveksling av erfaringer fra de ulike foreningene. Noen sentrale punkter som blei nevnt var:

- Viktig å prate med medlemsmassen jevnlig.
- Tillitsvalgte som er i en skiftturnus, er i en vanskelig situasjon for å utøve vervet.

Etter Bjørnars innledning var det duket for gruppearbeid. Deltakerne fikk utlevert følgende spørsmålstillinger:

Gruppeoppgaver:

I

1. Vil vertikal organisering være en fordel for oss som organisasjon?
  2. Nevn minst 3 fordeler og ulemper med individuell avlønning.
  3. Nevn noen saker hvor din fagforening har hatt reell innflytelse gjennom forhandlinger eller drøftelser.
-

II

4. Hvordan kan din forening dra nytte av skolering av tillitsvalgte?
  5. Hva synes gruppa er de viktigste oppgavene for fagforeningen å jobbe med?
  6. Hva syns gruppa er de viktigste sakene Kjemisk Forum bør jobbe med?
-

III

7. Hvilke rammebetingelser er viktigst for din bransje?
  8. Hvordan kan vi som tillitsvalgte påvirke rammevilkårene for den industrien vi jobber i?
-

IV

9. Hva kreves av oss som tillitsvalgte lokalt?
  10. Hva kreves av forbundet sentralt?
  11. Hvordan kan vi som tillitsvalgte skape et større engasjement hos våre medlemmer?
-

Lørdag 21.09.02

Gruppebesvarelsene blei framlagt og gjennomgått. Besvarelsene følger som vedlegg til referatet.

Morten Halvorsen

Kjemisk Forums påvirkningsmuligheter i lokalpolitisk innflytelse.

Formålsparagrafen til Kjemisk forbund uttrykker ganske klart at fagbevegelsen skal arbeide samfunnsmessig og engasjere seg i saker som angår medlemmenes interesser i videste betydning. Vi har eksempler fra Notodden der vi som kjemiske fagforeninger har engasjert oss og påvirket utfallet i viktige saker av betydning for arbeidsplassen:

- Ø Sagafoss-krafta, eid av Notodden kommune hadde betydning for Becromalutvidelsen.
- Ø Avdeling 219 tok initiativ til en dagskonferanse for utnyttelse av spillvann fra Becromal.
- Ø Den nye renovasjonsordninga i Notodden blei valgt etter at Norfolierklubben engasjerte seg for en norsk løsning med skap framfor den utenlandske dunk-på-hjulsystemet.
- Ø For flere år siden gjorde foreningene innen plast et iherdig forsøk på å få et kompetansesenter for plast på Notodden men flere av bedriftene var likegyldige.

Erfaring : Vi har jobba en del med næringspolitiske saker av lokal karakter.

På ulike måter har vi forsøkt å ta opp andre saker som på sin måte berører medlemmene og lokalsamfunnets interesser:

- Ø Vi prøvde å gjøre motstanden mot vei-bommer til en sak på 1.mai.
- Ø Det har blitt fatta en rekke politiske uttalelser , særlig fra årsmøter om rente, AFP osv.
- Ø Foreningene bevilger noen kroner til frivillige lag og foreninger.
- Ø Fagforeningenes Pris har blitt innført på Notodden og har årlig gitt ca. 15 000 kroner til lokalt barne- og ungdomsarbeid.
- Ø Fagbevegelsen har både deltatt og vært sentral i saker som har berørt viktige saker som sykehus, jernbane og andre viktige saker når de er på dagsorden som trua goder.

Erfaring: Vi har et vist engasjement i lokale sosiale, kulturelle og viktige samferdselsaker.

- Ø Fagbevegelsen har likevel ikke noen strategi for å få gjennomført vårt omfattende samfunnspolitiske program på den lokalpolitiske arenaen. Her er eksempler på noen saker som jeg mener vi med fordel kunne fremma:
- Ø Fri rettshjelp for folk med inntekter under gjennomsnittet.
- Ø Krav om tettere samarbeid mellom Aetat, trygdekontor og sosialkontor, og her kan vi ha skiftarbeidere særlig i tankene. Få klarer å stå fram til pensjon.
- Ø Vi klarer ikke å engasjere våre pensjonister i et arbeid for å fremme sosiale, helse og kulturelle innspill i eldrepolitikken.
- Ø Vi kunne spilt en viktigere rolle i forsvaret av og utbygging av velferdstaten.
- Ø Vi kunne satt i gang en oppfordring både til medlemmer og andre til en REMA 1000 boikott dersom de ikke tar inn brød fra lokale bakere.
- Ø Vi har mange skiftarbeidere som kanskje kunne hatt behov for barnehageplass til andre tider enn på dagtid. Her kunne vi foreslått at kommunen skulle utreda saken.

Erfaring: Vi jobber lite med saker der lokalpolitikere tradisjonelt skal "ordne opp"

KONKLUSJON:

Kjemiske Forum bør jobbe videre for å bli i stand til å ta opp saker av lokalpolitisk karakter, enten i samarbeid med LO Notodden eller på eget initiativ når det faller naturlig. Det må bygges opp en egen kunnskap om dette. Vi står midt oppe i en tid med kutt i offentlige velferdsordninger, som vil ramme mange av våre medlemmer. I en slik situasjon kan et Kjemisk Forum, et tettere samarbeid mellom de kjemiske arbeiderforeningene på Notodden , kunne spille rollen som en konstruktiv vaktbikkje, der vi også vil ha en god mulighet til å påvirke utfallet av flere av sakene som kort er nevnt her. Skal vi klare det , krever det tilslutning fra foreningene og noen tillitsvalgte som har overskudd og kapasitet til å stille seg i spissen for et slikt arbeid. På mange måter vil det bli svært interessant og dersom vi oppnår resultater vil det være en inspirasjon for medlemmene. Hvis vi kunne få etablert en oppegående " nett-korrespondanse" hadde vi straks hatt et grunnlag til raskt å komme med utspill i flere av disse sakene. Kjemisk Forum bør derfor jobber videre med å finne et fornuftig grunnlag å starte et slikt arbeid på.

IKT (informasjon - og kommunikasjonsteknologi) som verktøy i fagforeningsarbeid.

Egil Kristiansen viste fram eksempler på hvordan man kan benytte IT som et hjelpemiddel i tillitsvalgtsarbeidet, og hvordan dette gir nye muligheter for informasjon og kommunikasjon, effektiviserer rutiner og gir mer tid til virkelig tillitsvalgtarbeid. At kunnskapen gjøres tilgjengelig for alle gir nye muligheter for debatt og deltakelse som dermed utvider demokratiet.

Han fortalte hvordan Platonarbeidernes Forening bruker:

- Ø Tekstbehandling: Brev, notater, infopak
- Ø Regneark
- Ø Lønnsstatistikk, regnskap
- Ø Presentasjoner
- Ø Database
- Ø Praktisk bruk av internett
  - o Medlemsåndtering
  - o E –post (det viktigste!)
  - o Diskusjonslister
  - o Hente informasjon på www
  - o Aksjoner og kampanjer
  - o Nettverksjobbing (eks. forumet, samarbeidskomiteer)

Fordelene med egne hjemmesider for klubbene/fagforeningene?

- Ø Presentasjon av foreningen/klubben
- Ø For å informere medlemmene raskt
- Ø For å informere andre (samarbeidspartnere)
- Ø For å "sette dagsorden"
- Ø For å skape debatt

Det er mulig å starte helt enkelt med en nettplakat som presenterer basisopplysningene og jobbe seg systematisk videre.

Ønskeliste til LO og forbundene:

- Ø NKIFs nettsider representerer et meget bra rammeverk, med klubbkontor og tilrettelegging for interaktivitet. Men nyhetsdelen er katastrofal. Vi krever daglig oppdatering av nyhetene på hjemmesidene!
- Ø lokal.lo-modellen er gått ut på dato. Lag spleiselag – bygg gratis webhotell for hele fagbevegelsen inklusive gratis domener
- Ø Samordne LOs nettressurser i én portal. Gjør dessuten nyhetene fra LO-nytt og LO-aktuelt tilgjengelige for lokale nettsted (etter labourstartmodellen)
- Ø Vi trenger kurs – lokalt og regionalt -
  - webdesign
  - publisering
  - skriving
  - nettverk

I diskusjonen etterpå kom det fram at kompetansen er til dels lav på IT ute i foreningsstyrene. I forhold til Kjemisk Forum, bør første punkt være å beherske e -post som er billig, effektivt og brukelig til det meste.

Oppsummering av startkonferansen:

Deltakerne var fornøyd med innledere og seminaret i sin helhet, og om økonomisk mulig er det ønskelig å få til en lignende seansen som en årlig tradisjon. Følgende stikkord blei nevnt:

- Kjemisk Forum må ha klare avgrensinger slik at en ikke berører LO lokalt sine arbeidsområder, men heller komme med innspill.
- Nyttig, dagsaktuelle saker er kommet opp og som kan brukes for å utvikle en handlingsplan.
- Bruke hverandres kompetanse, vi har personer med kompetanse på næringspolitikk, arbeidsrett, ol.
- Kjemisk Forum må satse på helt konkrete tiltak, slik at det blir en naturlig utvikling.
- Ta med erfaringer fra startkonferansen tilbake til styrene.
- Felles årsmøter, samordninger av aktiviteter.
- Utarbeide en handlingsplan for Kjemisk Forum.

Lifjell, 21.09.02

Janne Hegna
Sekretær

Vedlegg: Gruppebesvarelser